

EUNOMIA

miesięcznik raciborskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej

ISSN 1897-2349

nr 6 (73) / czerwiec 2014

Foto: G. Habrom-Rokosz

▲ Juwenaliowa radość (s. 18)

▼ Otrzymała się kolejna edycja Igrzysk „Sport ku radości” (s. 14)

▼ JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepelawy otworzył konferencję zorganizowaną z okazji jubileuszu Instytutu Studiów Społecznych (s. 8)

▼ Biblioteka przygotowała wiele atrakcji z okazji obchodów Tygodnia Bibliotek (s. 27)

Foto: G. Habrom-Rokosz

Foto: G. Habrom-Rokosz

Foto: G. Habrom-Rokosz

Warsztaty metodyczne w Głubczycach

Alicja Świerczyńska i dr Barbara Piechaczek na wieży Muzeum Ziemi Głubczyckiej

Słowo od redakcji

„Ehej, jak gwałtem obrotne obłoki i Tytan prędkie lotne czasy pędzą” – fraza otwierająca Sonet I Mikołaja Sępa Szarzyńskiego zawiera dobitnie i sugestywnie wyrażoną refleksję dotyczącą niezwykle szybkiego upływu czasu. Całkiem niedawno przygotowaliśmy dla Państwa numer „Eunomii” otwierający rok akademicki 2013/2014, a oto już kierujemy do naszych Czytelników edycję czerwową, zamykającą kolejny odcinek historii raciborskiej uczelni.

Towarzyszyliśmy Państwu – społeczności Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej – w wydarzeniach, które składają się na jak zwykle bogatą dynamikę życia raciborskiej szkoły wyższej. Informowaliśmy Państwa o licznych przedsięwzięciach podejmowanych przez władze uczelni, poszczególne instytuty i jednostki organizacyjne. Ukazywaliśmy związki PWSZ ze środowiskiem lokalnym, przejawiające się różnymi formami współpracy i współdziałania. Prezentowaliśmy w cyklu wywiadów (po wakacjach będziemy go kontynuować) z osobami szeroko rozumianego życia społecznego problemy z jakimi zmagają się społeczności lokalne. Jednym słowem – staraliśmy się pełnić jak najlepiej misję, do jakiej zostaliśmy powołani. Możemy Państwu obiecać, że po przerwie wakacyjnej, w kolejnych edycjach „Eunomii”, będziemy nadal ilustrować życie uczelni w kontekście szerszej rzeczywistości społecznej.

W pracy redakcyjnej, jak w każdej innej, mogą się zdarzać błędy. Staramy się o to, aby było ich jak najmniej i, mamy nadzieję, udaje się nam to. Za wszystkie jednak lapsusy, pomyłki serdecznie przepraszamy. W szczególności pragniemy przeprosić za przykry błąd, jaki wystąpił w numerze 71 (z kwietnia 2014 r.) w relacji JM Rektora prof. Michała Szepelewego ze Zgromadzenia Plenarnego KRePSZ (chodzi o przedstawienie kolumn). Przepraszamy Pana Rektora i Czytelników. Przypominamy jednocześnie, że na stronie internetowej uczelni znajdują Państwo wersję elektroniczną tej edycji (i wszystkich innych) już bez owego błędu.

Nie byłoby na łamach „Eunomii” tylu artykułów, tematów, spraw, gdyby nie wspinała współpraca z tak wieloma osobami – wykładowcami, pracownikami uczelni, studentami. Jesteśmy bardzo wdzięczni wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do powstania dziewięciu numerów (od października 2013 r. do czerwca 2014) uczelnianego miesięcznika. Dziękujemy i serdecznie zachęcamy do dalszej współpracy.

Jak już to czyniliśmy wielokrotnie, pragniemy przeprosić za konieczność przeniesienia niektórych tematów związanych z wydarzeniami ostatnich tygodni do numeru powakacyjnego. Wynika to z bardzo optymistycznego powodu – życie uczelni jest tak bogate, że nie jesteśmy w stanie wygospodarować w poszczególnych edycjach „Eunomii” miejsca na zaprezentowanie wszystkich jego aspektów. Stąd konieczność formowania „kolejki”.

Ponieważ trwa sesja egzaminacyjna, zatem życzymy studentom jak najlepszych wyników, wykładowcom – satysfakcji z przyglądania się owocom swojej pracy. Całej społeczności Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu życzymy pogodnego i miłego wypoczynku wakacyjnego.

Do zobaczenia!

REDAKCJA

Awans raciborskiej uczelni w Rankingu «Perspektyw»

Każda informacja dokumentująca wysoką rangę naszej uczelni ma ogromne znaczenie dla całej społeczności Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu. W majowym numerze miesięcznika «Perspektywy» ukazała się aktualna lista rankingowa polskich uczelni opracowana przez Kapitułę Rankingu 2014. „Trudno znaleźć drugi taki ranking na świecie! Wielość grup kryteriów, ich skład, rozkład procentowy wag, starania o wykorzystanie jak największej liczby «twardych» danych – są unikalne. I w wielu krajach służą za źródło inspiracji w tworzeniu narodowych rankingów.” Tak o istocie i roli klasyfikacji «Perspektyw» piszą jej autorzy.

Miejsce na liście rankingowej jest niezwykle ważną informacją o stanie uczelni, wynikach pracy, atmosferze w niej panującej itd. Z wielką radością przyjmujemy fakt umieszczenia naszej PWSZ na liście najlepszych szkół wyższych tego typu

na dziesiątym miejscu,

co jest awansem w stosunku do rankingu z 2013 roku **o pięć miejsc!**

Gratulujemy władzom uczelni, wykładowcom, pracownikom, studentom – wszystkim, którzy przyczynili się do tego sukcesu!

Wyrażamy życzenie poprawy tego wyniku w przyszłym roku!

W Muzeum Ziemi Głubczyckiej

Analiza eksponatów

Dr Barbara Piechaczek podczas warsztatów ze studentami

Spis treści

Słowo od redakcji

s. 1

Wysokie miejsce w rankingu

s. 1

Kronika wydarzeń

s. 3

Porządek obrad Senatu

s. 3

„Debiut Naukowy Roku” – podsumowanie edycji 2013

TERESA JEMCZURA

s. 4

Informacja o nowej edycji Konkursu „Debiut Naukowy Roku”

s. 6

Instytut Studiów Społecznych obchodzi dziesięciolecie istnienia

s. 8

„Opawa – miasto na granicy” – konferencja naukowa

s. 10

„MAMY poMOC W SOBIE”

JOLANTA GABZDYL, KATARZYNA MADEJ

s. 12

Radosne Igrzyska

s. 14

Prolog Juwenaliów

s. 16

Sztuka i zabawa, czyli juwenaliowe przedpołudnie

s. 17

Juwenalia czas zacząć

s. 18

Tak się bawili studenci...

Impresja organizatorki

s. 19

Warsztaty metodyczne w Głubczycach

BARBARA PIECHACZEK

s. 21

Światłem – Barwą – Kreską...

GABIELA HABROM-ROKOSZ

s. 22

Integracyjne spotkanie w Łubowicach

PATRYCJA KAŁUS, MICHAELA LA-SAK

s. 23

Masaże w Baborowie... i nie tylko

MAREK JENDRYSEK

s. 23

Pożegnalny bal

s. 24

Ostrawski fotograf gościł w raciborskiej uczelni

PIOTR JEZIORSKI

s. 25

Obchody Tygodnia Bibliotek

s. 27

Lingwistyczne zabawy z tekstami piosenek

JOANNA MARCHWIAK

s. 29

Śląski Berlin

JOANNA KAPICA-CURZYTEK

s. 30

Nowości biblioteczne

s. 32

Eunomia

Miesięcznik Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu

Rok IX Nr 6 (73). Czerwiec 2014 r.

Adres redakcji:

ul. Słowackiego 55, 47-400 Racibórz

tel./fax: 032 415 50 20

e-mail: eunomia@pwsz.raciborz.edu.pl

Redaguje zespół

Redaktor naczelny: Janusz Nowak

Projekt winiet: Kazimierz Frączek - Wydawnictwo SCRIBA

Materiał zdjęciowy: Gabriela Habrom-Rokosz

Opracowanie DPT: Wydawnictwo INFOPAKT

Wydawca: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

© Copyright by PWSZ w Raciborzu

Przygotowanie do druku, druk i oprawa:

Wydawnictwo INFOPAKT ul. Przewozowa, 44-206 Rybnik

KRONIKA WYDARZEŃ - SENAT I REKTORAT

29 marca 2014 r. – JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepelawy uczestniczył w otwarciu Mistrzostw Polski Szkół Podstawowych i Gimnazjum w pływaniu, które odbyło się na pływalni ZSOMS w Raciborzu.

7 kwietnia 2014 r. – JM Rektor PWSZ w Raciborzu prof. Michał Szepelawy wziął udział w spotkaniu pod hasłem: Twoje bezpieczeństwo, nasza sprawa – praca w Holandii. Zorganizowano je w Sali konferencyjnej Zamku Piastowskiego w Raciborzu. Program, w ramach którego odbyło się spotkanie edukacyjne dla osób chcących podjąć pracę zarobkową poza granicami kraju, szczególnie w Holandii, realizowany jest m.in. pod patronatem naszej uczelni.

11 kwietnia 2014 r. – Prorektor dr Teresa Jemczura uczestniczyła w Międzynarodowej Konferencji Naukowej podsumowującej projekt „Debiut Naukowy 2013 – Zrównoważony rozwój”. Konferencja odbyła się w Wyższej Szkole Menedżerskiej w Warszawie. [W środku numeru znajdują Państwo relację z tego wydarzenia]

7 maja 2014 r. – Prorektor PWSZ dr Teresa Jemczura wzięła udział w spotkaniu autorskim z dr. Dariuszem Chojeckim, które zostało zorganizowane z okazji Tygodnia Bibliotek. [Szersza informacja w środku numeru]

12 maja 2014 r. – JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepelawy uczestniczył w spotkaniu uczniów SP 13 i studentów pedagogiki pod hasłem „Opowieść dziadka – śladami niedźwiedzia Wojtka”. Przedsięwzięcie było punktem programu Tygodnia Bibliotek. [Szersza relacja w środku numeru]

16 maja 2014 r. – Prorektor dr Teresa Jemczura uczestniczyła w uroczystych obchodach 30-lecia Szkoły Podstawowej nr 15 z Oddziałami Sportowymi im. Jana III Sobieskiego w Raciborzu.

19 maja 2014 r. – JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepelawy wziął udział w warsztatach metodycznych „Eko-lekkoatletyka dla dzieci” zorganizowanych przez Instytut Kultury Fizycznej. [Relację z tego wydarzenia zamieścimy w październikowym numerze „Eunomii”]

20 maja 2014 r. – Prorektorzy PWSZ: dr Teresa Jemczura i dr inż. Juliusz Kieś uczestniczyli w konferencji zorganizowanej z okazji X-lecia istnienia Instytutu Studiów Społecznych pt. „Tradycje i przyszłość badań nad społecznościami lokalnymi w świetle nauk społecznych”. Konferencję otworzył JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepelawy. [Szersza informacja o Konferencji w środku tej edycji „Eunomii”]

20 maja 2014 r. – JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepelawy otworzył XVII Igrzyska „Sport ku radości”. [Szersza relacja w środku numeru]

21 maja 2014 r. – JM Rektor prof. Michał Szepelawy otworzył Juwenalia 2014. W inauguracji święta studenckiego uczestniczyli również Prorektorzy: dr Teresa Jemczura i dr inż. Juliusz Kieś. [Relacja w środku numeru]

23 maja 2014 r. – Prorektor PWSZ dr inż. Juliusz Kieś uczestniczył w obchodach XXIII rocznicy powstania Straży Granicznej.

27 maja 2014 r. – JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepelawy uczestniczył w Balu Absolwentów kierunku wychowanie fizyczne. [Piszemy o tym wydarzeniu w bieżącym numerze]

12 czerwca 2014 r. – JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepelawy podpisał umowę o współpracy uczelni z firmą PIVEXIN. [Szerzej o tym wydarzeniu napiszemy w numerze październikowym]

PORZĄDEK OBRAD SENATU

29 maj 2014 r.

Przyjęcie Uchwały Nr 206/2014 w sprawie przyjęcia porządku obrad Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu.

Przyjęcie Uchwały Nr 207/2014 w sprawie przyjęcia protokołu obrad Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu z dnia 13 marca 2014 r.

Przyjęcie Uchwały Nr 208/2014 w sprawie zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego w latach akademickich 2015/2016, 2016/2017 oraz 2017/2018.

Przyjęcie Uchwały Nr 209/2014 w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia oraz zakres egzaminu wstępnego na studia w roku akademickim 2015/2016.

Przyjęcie Uchwały Nr 210/2014 w sprawie określenia wykazu kierunków i specjalności oraz limitów przyjęć na poszczególne kierunki studiów w roku akademickim 2014/2015 w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu.

Sprawy różne.

Uczestnicy Konferencji

„Debiut Naukowy 2013”

– podsumowanie

dr Teresa Jemczura, Prorektor PWSZ w Raciborzu

11 kwietnia 2014 r. w Wyższej Szkole Menedżerskiej w Warszawie miała miejsce Międzynarodowa Konferencja Naukowa podsumowująca kolejną edycję projektu „Debiut Naukowy 2013 – Zrównoważony rozwój”. Jednym ze współorganizatorów projektu jest nasza uczelnia.

Projekt ów – realizowany już czwarty rok z rzędu – z pewnością można określić jako trwały element stymulowania środowiska studenckiego, mający na celu stwarzanie możliwości samorealizacji na niwie nauki.

W tej edycji napłynęło sześćdziesiąt pięć prac z dwudziestu ośmiu polskich uczelni, zarówno uniwersyteckich, takich jak Uniwersytet Warszawski,

Jagielloński, Wrocławski, Szczeciński, Kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Mikołaja Kopernika w Toruniu, Katolicki Uniwersytet Lubelski i wiele innych znaczących uniwersytetów, jak i politechnik: Wrocławskiej, Częstochowskiej oraz Akademii Górniczo – Hutniczej w Krakowie, a także Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Foto: archiwum PWSZ w Raciborzu

Tematem przewodnim tej edycji – podobnie zresztą jak poprzednich – był zrównoważony rozwój, podkreślić jednakże należy, iż zakres tego pojęcia pozwolił autorom poruszać kwestie związane praktycznie ze wszystkimi sferami życia społecznego: biznesem, ekonomią, gospodarką globalną, prawem, demografią, socjologią, edukacją, sportem i turystyką oraz ekologią i ochroną środowiska.

Omówienia recenzji ubiegłorocznej edycji konkursu i przygotowanej publikacji polskojęzycznej dokonał **prof. zw. dr hab. Wojciech Słomski**. Warto przypomnieć, że projekt ten został umiędzynarodowiony, przygotowano również publikację zawierającą artykuły w językach angielskim, ukraińskim i niemieckim. Omówienia tej recenzji dokonała **Pani prof. dr hab. Nelli Nychkało**.

Rada Naukowa przyjęła kryterium wyróżnienia prac studentów w odniesieniu do skali stopnia wykształcenia. I tak:

w grupie studentów będących jeszcze przed ukończeniem studiów I-go stopnia (licencjat) uwagę szczególną zwróciła praca Katarzyny Kwolek, studentki Uniwersytetu Śląskiego i Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, *Zrównoważony rozwój w kontekście funkcjonowania fundacji i stowarzyszeń w Polsce na przykładzie Domu Aniołów Stróżów w Katowicach*,

- w grupie studentów posiadających licencjat – a będących przed obroną pracy magisterskiej wyróżniona została praca **Bartłomieja Grzebyka** z Uniwersytetu Wrocławskiego: *Koncepcja zrównoważonego rozwoju w budżetach narodowych w kontekście obecnego kryzysu zadłużeniowego w Unii Europejskiej*,
- w grupie magistrów przed otwarciem przewodu doktorskiego wyróżniono pracę **mgr Agaty Pyrzyńskiej**, studentki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, *pt. Zrównoważony rozwój w konstytucjach wybranych państw europejskich*.

Ponadto Rada Naukowa przyznała wyróżnienia specjalne:

- **mgr Ewie Ołdziejewskiej** z Uniwersytetu Jagiellońskiego za artykuł: *Zrównoważony rozwój językowy obcokrajowców uczących się języka polskiego dla celów biznesowych*,
- licencjatce **Natalii Domańskiej**, studentce Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie, za artykuł *pt. Upcykling narzędziem*

w ochronie środowiska dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju oraz

- **mgr Katarzynie Negacz** i **mgr Annie Para**, reprezentującym Szkołę Główną Handlową w Warszawie, za artykuł *pt. Ekomuzeum jako przedsiębiorstwo społeczne realizujące założenia zrównoważonego rozwoju*.

Uczestnicy konferencji zaprezentowali swoje artykuły w sześciu sesjach: czterech polskich, jednej angielskiej i jednej ukraińskiej. Siedem paneli tematycznych koncentrowało się wokół obszarów z zakresu:

- biznes, finanse i strategię globalnej gospodarki,
- prawo i polityka instrumentami procesów zmian (moderator – **mgr Adam Płoszka**, doktorant UW – przy okazji przypomnę, że pan Adam jest raciborzaninem, absolwentem I LO i również laureatem Debiutu Naukowego poprzedniej edycji),
- demografia, socjologia – czyli aspekt społeczny w procesach transformacji,
- nowe wyzwania wobec edukacji, sportu i turystyki,
- ekologia i ochrona środowiska naturalnymi celami zrównoważonego rozwoju;

panel w języku ukraińskim:

- bogactwo aspektów zrównoważonego rozwoju,
- multidimensional nature of sustainable development.

Wręczeniu okolicznościowych dyplomów i nagród towarzyszyła niezwykle przyjemna i sympatyczna atmosfera, odczuwana również w kuluarach podczas okolicznościowych spotkań.

Podsumowania konferencji i całego projektu dokonał Dyrektor Biura Posła do Parlamentu Europejskiego prof. Jerzego Buzka w Raciborzu – **p. Henryk Krettek**, natomiast JM Rektor WSM, **prof. dr hab. Paweł Czarniecki**, podczas zakończenia konferencji ogłosił oficjalnie kolejną edycję „Debiutu Naukowego – 2014 r.”

Prorektor PWSZ w Raciborzu dr Teresa Jemczura wręcza dyplomy nagrodzonym uczestnikom

Konkurs na innowacyjny projekt, artykuł, esej: „Debiut naukowy 2014”

[temat wiodący w 2014 roku:
„ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ”]

Projekt organizuje:

BIURO prof. dr hab. inż. Jerzego Buzka - POSŁA DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO w Raciborzu,

we współpracy z:

Wyższą Szkołą Menedżerską w Warszawie,

Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Raciborzu,

Kołem Naukowym Doktorantów INSTYTUTU POLITOLOGII UNIWERSYTETU OPOLSKIEGO

Celem tego przedsięwzięcia jest umożliwienie studentom opublikowanie w wersji książkowej autorskiego artykułu o profilu naukowym, umożliwiającym zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym w szczególności przewodu doktorskiego (warunkiem rozpoczęcia przewodu doktorskiego jest posiadanie najmniej jednej publikacji w czasopiśmie naukowym o zasięgu krajowym lub w recenzowanym sprawozdaniu z międzynarodowej konferencji naukowej).

Termin ogłoszenia: 19 kwietnia 2014 r.

Termin nadesłania prac: 30 października 2014 r.

Termin rozstrzygnięcia: 20 grudnia 2014 r.

1. Projekt ma charakter otwarty, mogą w nim uczestniczyć wszyscy studenci studiów I, II i III stopnia.

2. Celem przedsięwzięcia jest umożliwienie debiutu w książce o profilu naukowym, a jednocześnie w recenzowanym sprawozdaniu z międzynarodowej konferencji naukowej.

3. Każdy uczestnik może przysłać własny artykuł, w którym przedstawi swój pogląd, pomysł, punkt widzenia, o dowolnej tematyce i profilu, pod warunkiem, że będzie się odnosił do pojęcia „**zrównoważonego rozwoju**”. Artykuł powinien mieć charakter naukowy i zawierać w sobie nurt/aspect innowacyjny.

4. Artykuł oraz kartę zgłoszenia należy przesłać w wersji elektronicznej (plik Word, PDF) oraz płyta CD, a także jeden egzemplarz sygnowany – opatrzony na odwrocie następującymi danymi: imię i nazwisko autora oraz adres. Prace nie mogą być oprawiane.

5. Do prac należy dołączyć wypełnioną załączoną kartę zgłoszenia zawierającą oświadczenie autora. Prace bez karty zgłoszenia nie będą opiniowane ani oceniane przez recenzentów.

6. Prace konkursowe oraz materiał na CD pozostają do dyspozycji organizatora i nie podlegają zwrotowi.

7. Prace należy przysłać lub dostarczyć na adres: Biuro Posła do Parlamentu Europejskiego prof. Jerzego Buzka, 47-400 Racibórz ul. Drzymały 38/1 z dopiskiem „Debiut naukowy 2014” oraz na adres e-mail hk@buzek.pl.

8. Ostateczny termin dostarczenia prac upływa: **30 października 2014 roku**.

9. Weryfikacji, oceny prac i podziału nagród dokona zespół powołany przez organizatora przed 20 grudnia 2014 roku, który przekaże wyniki swojej pracy do zatwierdzenia Radzie Naukowej z prof. dr hab. inż. Jerzym Buzkiem na czele.

10. Ustanawia się następujące regulaminowe nagrody: autorzy 3 najciekawszych prac – zostaną zaproszeni do odwiedzenia Parlamentu Europejskiego przez prof. Jerzego Buzka. Ponadto przewidziane są nagrody rzeczowe dla autorów prac zakwalifikowanych do publikacji.

11. Werdykt Rady Naukowej jest ostateczny.

12. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone po 20 grudnia 2014 roku, m. in. na stronie internetowej www.buzek.pl wraz ze streszczeniami nagrodzonych prac.

13. Autorzy prac zakwalifikowanych do wydania książkowego zostają zaproszeni do prezentacji swojego artykułu, podczas **międzynarodowej**

konferencji naukowej, która odbędzie się z udziałem specjalnych gości, recenzentów i Rady Naukowej na początku 2015 roku. O terminie wszyscy uczestnicy zostaną powiadomieni drogą mailową lub pocztą.

14. Organizatorzy nie ponoszą odpowiedzialności za zaginięcie lub uszkodzenie prac podczas przesyłki.

15. Uczestnictwo w niniejszym projekcie jest równoznaczne z akceptacją

przez autorów wszystkich postanowień tego regulaminu.

16. Zespół Organizacyjny:

Henryk A. Kretek – (Biuro Posła do PE prof. Jerzego Buzka)

tel. (+48) 609 771 772;

hk@buzek.pl

Karta zgłoszenia:

Tytuł pracy:	
Imię i nazwisko:	
Data urodzenia:	
Adres zamieszkania:	
Nazwa uczelni lub szkoły, rok studiów, kierunek, itp.	
Telefon kom.:	
Adres E-mail:	
Notka biograficzna o autorze. [do 500 znaków]	
Streszczenie artykułu –[do 1000 znaków]:	
Potwierdzenie uczestnictwa w konkursie oraz oświadczenie opatrzone własnoręcznym podpisem:	Oświadczam, że jestem autorem zgłoszonej pracy i ponoszę wyłączną odpowiedzialność za zawarte w niej dane i informacje. Własnoręczny – czytelny podpis

Standardy edytorskie:

Artykuły można przysłać zarówno w języku polskim, angielskim, jak i ukraińskim!

Czcionka: Times New Roman 12, interlinia 1,5; Marginesy: 2,5 cm

Objętość ok. 10 stron (to około 20 000 znaków), przypisy u dołu strony, a bibliografia na końcu.

Ponadto na stronie www.buzek.pl w zakładce dotyczącej konkursu, załączymy standardy niezbędne do prawidłowego tworzenia przypisów i bibliografii.

Jak należy rozumieć ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ?

Zakres znaczeniowy pojęcia jest bardzo szeroki. Zmieniał się on na przestrzeni lat w zależności od kontekstu politycznego, rozwoju społeczeństw, stosunków społeczno - politycznych. Obecnie występuje w wielu różnych postaciach, znaczeniach i kontekstach. Na uniwersalność tego pojęcia wskazuje pierwsza definicja, którą ogłoszono na zakończenie prac komisji Brundtland w 1987 roku. Zrównoważony rozwój zdefiniowano wówczas jako: *rozwoj, który zapewnia zaspokojenie potrzeb obecnych pokoleń, nie przekreślając możliwości zaspokojenia potrzeb pokoleń następných.*

Zrównoważony rozwój nazywany jest także EKOROZWOJEM. W takim znaczeniu pojmujemy go jako strategię osiągania godnego życia w ramach tego, co jest fizycznie i biologicznie możliwe. Gwarantuje on zaspokajanie podstawowych potrzeb - obecnego i przyszłych pokoleń, zachowując

jednocześnie trwałość funkcjonowania środowiska przyrodniczego oraz naturalną różnorodność, zarówno gatunków jak i ekosystemów.

Z kolei przyjęta w 2002 r. w Sztokholmie Agenda 21 dla Edukacji w Regionie Morza Bałtyckiego – zrównoważony rozwój definiuje m.in. jako :

- bezpieczne i zdrowe życie obecnych i przyszłych pokoleń;
- oparcie współpracy na zasadach demokracji, otwartości i aktywnego uczestnictwa, zarówno na poziomie lokalnym jak i regionalnym;
- zachowanie i podtrzymywanie różnorodności krajobrazowej i biologicznej.

W kontekście powyższej próby zdefiniowania pojęcia, zachęcamy i zapraszamy wszystkich zainteresowanych do włączenia się w przygotowanie artykułu tym bardziej, że zakres pojęcia pozostawia autorom wręcz nieograniczone możliwości.

Jak pojmujemy kryterium naukowości?

Aby artykuł został uznany za naukowy, jego autor musi zaprezentować swój własny stosunek do problemu który opisuje. Rada Naukowa będzie oceniać wkład intelektualny autora, jego inwencję, sposób omówienia problemu jak i prowadzenia procesu myślowego. Ważne jest bowiem to, aby mieć swój własny pogląd i punkt widzenia na sprawę i problemy, które są już znane i obecne w życiu społeczeństw.

Rejestracja uczestników

Instytut Studiów Społecznych

Instytut Studiów Społecznych świętuje dziesięciolecie istnienia

z dr. Dariuszem Chojeckim, p. o. dyrektora Instytutu Studiów Społecznych, rozmawia dr Janusz Nowak

Wtorek 20 maja 2014 roku był bardzo uroczystym dniem dla wszystkich osób związanych z Instytutem Studiów Społecznych działającym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu: wykładowców i pracowników, studentów i absolwentów. Świętowano jubileusz dziesięciolecia istnienia tego ważnego segmentu struktury raciborskiej uczelni.

W jubileuszowych obchodach postanowiono zaakcentować to, co w życiu każdej wyższej szkoły jest najważniejsze – naukę. Zorganizowano je w formie konferencji naukowej na temat: „**Tradycje i przyszłość badań nad społecznościami lokalnymi w naukach społecznych**”. W konferencji wzięli udział przedstawiciele wielu instytucji współpracujących z Instytutem Studiów Społecznych, m.in. Rady i Zarządu Powiatu Raciborskiego, Rady i Urzędu Miasta Raciborza, ościennych gmin i jednostek administracji publicznej. Przybyli pracownicy (obecni i byli), liczni absolwenci oraz obecni studenci, którzy aktywnie włączyli się w przygotowanie i realizację przedsięwzięcia. Gościem specjalnym był **prof. dr hab. Marek Szczepański**, znakomity socjolog z Uniwersytetu Śląskiego.

Program spotkania składał się z dwóch części. Pierwsza, tak zwany panel główny, skoncentrowana była wokół informacji dotyczących ściśle dziesięcioletniej działalności Instytutu Studiów Społecznych. Dyrektor ISS, **dr Dariusz Chojecki**, zaprezentował dotychczasowy dorobek jednostki, natomiast prorektor PWSZ w Raciborzu, **dr Teresa Jemczura** (przez wiele lat kierująca Instytutem), omówiła współpracę ze środowiskiem lokalnym. Ważnym elementem pierwszej części spotkania były również pełne sentymentalnych akcentów wspomnienia absolwentów, m.in. **Henryka**

Kretka, Andrzeja Kuśnierza, opinie aktualnych studentek: **Sandry Kury** i **Danieli Kretka** oraz pracownika Uniwersytetu Opolskiego i raciborskiej PWSZ, wykładowcy w Instytucie Studiów Edukacyjnych, dawniej związanego z Instytutem Studiów Społecznych, **dra Edwarda Nycza**. Panel główny zakończony został wystąpieniem **prof. dra hab. Stanisława Bryła**.

Drugą część konferencji stanowiły naukowe panele dyskusyjne, podzielone na dwie sekcje. Pierwsza dotyczyła roli społeczności lokalnych w rozwoju społeczno-gospodarczym. Problematyka drugiej związana była z infrastrukturą społeczną. Efektem wystąpień i dyskusji plenarnych będzie monografia pokonferencyjna, która zostanie wydana przez Wydawnictwo PWSZ w Raciborzu w roku 2015.

Konferencję medialnie wspierali: radio Vanessa, „Nowiny Raciborskie” oraz „Dziennik Zachodni”. Honorowym patronatem zechcieli ją objąć: **prof. dr hab. Jerzy Buzek**, Prezydent Miasta Raciborza **Mirosław Lenk** oraz Starosta Raciborski, **Adam Hajduk**.

Dyrekcja ISS oraz organizatorzy Konferencji składają serdeczne podziękowania wszystkim, jakże licznym, osobom, które w jakikolwiek sposób przyczyniły się do zorganizowania tego jubileuszowego przedsięwzięcia.

(org.)

Wystąpienie dr. Teresy Jemczury, Prorektor PWSZ

Audytorium

Dr Dariusz Chojecki podsumował dziesięć lat funkcjonowania Instytutu Studiów Społecznych

JM Rektor PWSZ w Raciborzu prof. Michał Szepelawy i dr Ludmiła Nowacka, zastępca prezydenta Raciborza

“Opawa – miasto na granicy”

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu była, obok Statutowego Miasta Opawa, Miasta Raciborza, Macierzy Śląskiej i Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, współorganizatorem konferencji naukowej poświęconej dziejom Opawy. Jednym ze współprowadzących obrady był JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepelawy. To kolejne bardzo istotne podkreślenie rangi jaką nasza uczelnia cieszy się w szeroko rozumianym regionie, obejmującym obydwie strony granicy, która od dawna już nie dzieli, lecz zbliża miasta mające ze sobą w ciągu dziejów bardzo wiele związków.

Konferencja pod hasłem „Opawa – miasto na granicy”, będąca projektem finansowanym z Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Silesia, zgromadziła 15 kwietnia 2014 roku w auli Uniwersytetu Śląskiego w Opawie liczne grono czeskich i polskich naukowców, samorządowców, studentów, regionalistów, miłośników historii lokalnej. Tematyka referatów była bardzo szeroka i obejmowała różne aspekty fenomenu Opawy. **Prof. PhDr. Zdeněk Jirasek**, Primator Opawy, wykładowca Uniwersytetu Śląskiego w Opawie (często goszczący w murach raciborskiej PWSZ), przedstawił punkty węzłowe historii Opawy – miasta na granicy. **Dr Ludmiła Nowacka**, reprezentująca władze samorządowe Raciborza i naszą uczelnię, omówiła wybrane zagadnienia dotyczące współpracy kulturalno-oświatowej Raciborza i Opawy po roku 1991. **Prof. PhDr. Dan Gawrecki** skupił się na charakterystyce sytuacji czeskiego miasta w trudnym okresie 1933-1938, zaś **Doc. PhDr. Pavel Šopák** omówił tradycje opawskiego muzealnictwa. Ewolucja granicy państwa na czeskim Śląsku to problem, który zreferował **RNDr. Tomáš Grim** z Urzędu Geodezyjnego w Pradze, a o historii i geopolityce czesko-polskiego pogranicza (na przykładzie Krzanowic) mówiła studentka raciborskiej uczelni, **Debora Kosel**. Filmowy portret Opawy w trzech filmach z okresu międzywojennego scharakteryzował **Mgr. František Švábenický** z Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, natomiast studium porównawcze architektury Opawy i Raciborza w „długim wieku XIX” zaprezentował **PhDr. Jiří Jung** z Uniwersytetu Ostrawskiego. Ostatnie wystąpienie, po którym nastąpiła dyskusja, dotyczyło obrazu Opawy na początku

XX wieku jaki wyłania się z „kroniki” muzeum miejskiego, a wygłosił je **Mgr. Zdeněk Kravar** z Archiwum Ziemi Opawskiej w Opawie.

Opawska konferencja, w której tak silnie zaznaczyła swoją obecność nasza uczelnia, to jedno z tych licznych ostatnich przedsięwzięć, które budują coraz lepsze relacje między społecznościami zamieszkującymi tereny leżące po dwóch stronach granicy.

Wystąpienie prof. Zdenka Jiraska

Foto: G. Habrom-Rokosz

Pamiątkowe zdjęcie uczestników konferencji

Fotoreporterki z FOTONU

Foto: G. Habrom-Rokosz

Instytut Studiów Edukacyjnych
Studenckie Koło Naukowe Resocjalizacja

„MAMY poMOC W SOBIE”

Studenci SKN *Resocjalizacja* po raz drugi w nowolipskim MONARZE

Dr Jolanta Gabzdyl (opiekun naukowy SKN Resocjalizacja)
Katarzyna Madej (przewodnicząca SKN Resocjalizacja)

Nowolipsk to miejscowość leżąca w gminie Chocz, pomiędzy Kaliszem a Koninem. Znajduje się w niej NZO Ośrodek Rehabilitacyjno-Resocjalizacyjny MONAR. Członkowie koła naukowego Resocjalizacja po raz pierwszy zapoznali się z jego działalnością w 2009 roku (szerzej o tym zobacz tekst Marka Szczótki w „Eunomii” 2009, nr 4). W dniach 29–30 marca br. miał miejsce nasz kolejny pobyt w nowolipskim ośrodku Monaru. Uczestniczyły w nim następujące członkinie Studenckiego Koła Naukowego Resocjalizacja: Gabriela Chrószcz, Daria Działabij, Magdalena Koniecko, Ewelina Laska, Katarzyna Madej, Karolina Niemczyk.

Tegoroczny wyjazd do nowolipskiego Monaru – podobnie jak poprzedni – członkowie SKN Resocjalizacja starali się jak najlepiej zaplanować. Zasadnicze cele, jakie przyjęliśmy do osiągnięcia, to opracowanie koncepcji badań zespołowych, w tym kwestionariusza ankiety dotyczącego uzależnień (zwłaszcza od narkotyków) i jego weryfikację – w ramach badań pilotażowych – z udziałem pensjonariuszy nowolipskiego ośrodka Monaru. Wybór do badań pilotażowych tak swoistej grupy respondentów, mających za sobą wiele różnych doświadczeń z własnym nałogiem, z narkotykami, przy tym będących na różnych etapach terapii, uznaliśmy za najbardziej odpowiedni. Jako ważne przyjęliśmy także inne cele. Mianowicie chcieliśmy poznać, głównie poprzez bezpośrednie obserwacje i rozmowy, warsztat pracy terapeutów uzależnień oraz funkcjonowanie zasad w mikrosocjetyce MONARU. Ważnym dla nas było, aby w praktyce poznać specyfikę pracy z osobami uzależnionymi od narkotyków, leków i alkoholu, na bazie terapii grup „społecznościowych”. Przed wyjazdem przygotowaliśmy również zajęcia integracyjno-arteterapeutyczne, zakładając, że zabawy i gry opracowane w ramach tych zajęć pozwolą w pełni otworzyć się zarówno nam, jak i mieszkańcom nowolipskiego ośrodka.

Opracowanie kwestionariusza ankiety do badań pilotażowych SKN Resocjalizacja stanowiło swoiste zwieńczenie dwuletniej pracy naukowej poszczególnych członków Koła, zwłaszcza tych, którzy obecnie są już

absolwentami raciborskiej uczelni. Wspomniemy tu przewodniczącą SKN Resocjalizacja z roku ak. 2012/2013: **Joannę Stanulę** i członków Zarządu Koła: **Beatę Sniehotę**, **Tomasza Zarembe** i **Agnieszczę Szmide**. Zainteresowanie zagadnieniem uzależnień przyjmowało w ramach pracy Koła różne formy. Począwszy od indywidualnych studiów literatury przedmiotu, poprzez rozmowy i dyskusje w trakcie spotkań członków Koła, opracowywania koncepcji i przeprowadzania badań własnych, jak i bierne oraz czynne uczestnictwa w konferencjach naukowych.

Nie sposób w tym miejscu nie wspomnieć na przykład o czynnym udziale członków Koła, obecnych absolwentek, **Joanny Stanuli** i **Aleksandry Karwot** – w III Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Naukowej nt. „*Od projektu do profesjonalizmu w zawodzie pedagoga*”, odbywającej się 20 i 21 maja 2013 r., zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Humanistyczną TWP i Instytut Pedagogiki w Szczecinie. Ten czynny udział w konferencji polegał na wygłoszeniu opracowanych, pod kierunkiem dr Jolanty Gabzdyl: 1) komunikatu z badań własnych nt. *Narkotyki w poglądach śląskiej młodzieży (nie)dostosowanej społecznie – badania pilotażowe* oraz 2) referatu nt. *Studenckie Koło Naukowe „Resocjalizacja” – pięcioletnia działalność w raciborskiej PWSZ*. Za swoje wystąpienia, ówczesne studentki raciborskiej uczelni i członkinie naszego Koła, **Joanna Stanula** i **Aleksandra Karwot**, otrzymały wiele

pochwał od uczestników konferencji. Szczególnie znaczące dla nich były słowa uznania zaproszonego Gościa konferencji, Pani **prof. zw. dr hab. Marii Bogdanowicz**.

Inne ważne osiągnięcia członków SKN Resocjalizacja, wynikające z zajęcia się zagadnieniem uzależnień w ramach badań własnych realizowanych pod kierunkiem dr Jolanty Gabzdyl, stanowią publikacje. W obecnym roku akademickim została opublikowana monografia zbiorowa nt. Wybrane konteksty edukacji dzieci i młodzieży, pod redakcją naukową **dr Gabrieli Kryk**, **dr Jolanty Gabzdyl** i **dr Renaty Stefańskiej-Klar**. Stanowi ona efekt aktywności studenckiego ruchu naukowego, działającego w ramach Instytutu Studiów Edukacyjnych PWSZ w Raciborzu. Zawiera teksty w postaci przemysłów, referatów i komunikatów z przeprowadzonych badań przez pracowników naukowo-dydaktycznych, doktorantów, studentów, członków kół naukowych z różnych ośrodków akademickich Polski i Słowacji. Szereg członków SKN Resocjalizacja, obecnie już absolwentów, to autorzy tekstów, które otrzymały pozytywne recenzje i zamieszczone zostały w niniejszej monografii. Są to: **mgr Marek Szczótko**, **mgr Daria Bobzik**, **Klaudia Maślanka**, **Wioleta Gortowska**, **Sergiusz Pryga**, **Paweł Skupień**, **Joanna Stanula**, **Kinga Sobik**, **Aleksandra Karwot**. Wśród zaprezentowanych w omawianej monografii różnych zagadnień, swoje miejsce znalazło także zagadnienie uzależnień. Podjęły je **Joanna Stanula**, **Kinga Sobik** i **Aleksandra Karwot**. Przedstawiły komunikaty z badań nt. *Narkotyki w poglądach młodzieży gimnazjalnej społecznie (nie)dostosowanej i nt. Narkotyki w poglądach rybnickiej młodzieży gimnazjalnej*.

Pragnąc szerzej kontynuować jeden z podjętych w ubiegłym roku akademickim zagadnień badawczych przez członków SKN Resocjalizacja, a mianowicie zagadnienie uzależnień, w tym zwłaszcza uzależnień od narkotyków, rozpoczęliśmy stosowne przygotowania. Najistotniejszą kwestią było opracowanie koncepcji badań pilotażowych, w tym zwłaszcza opracowanie narzędzia badawczego w postaci kwestionariusza ankiety. Tego zadania podjęła się i zrealizowała je opiekun naukowy SKN Resocjalizacja **dr Jolanta Gabzdyl**. Podejmując decyzję wyjazdu do NZO Ośrodek Rehabilitacyjno-Resocjalizacyjny MONAR, czyli do miejsca, które już kiedyś odwiedziliśmy, byliśmy pewni, że zostaniemy mile przyjęci i w związku z planowanymi przez nas badaniami pilotażowymi jest ono najbardziej odpowiednie. Podróż tę odbyliśmy z asystentką Koła, **dr Moniką Urbanek**.

W wyniku przeprowadzonych badań pilotażowych pozyskaliśmy 29 ankiet. Wypełnione ankiety, w tym stawiane pytania i komentarze pensjonariuszy nowolipskiego Monaru w trakcie ich wypełniania umożliwiły niezbędne dopracowanie omawianego narzędzia badawczego, w tym dostosowanie języka (pytań i kafeterii odpowiedzi) do specyficznej grupy respondentów. Dopiero tak zweryfikowane ankiety będą mogły stanowić podstawę dalszych, szerzej zaplanowanych badań nad zagadnieniem uzależnień.

W trakcie pilotażowych badań ankietowych, jak i przy okazji wielu przeprowadzanych przez nas rozmów z pensjonariuszami mieliśmy okazję poznać traumatyczne losy narkomanów: młodzieży, studentów, dorosłych, młodych dziewczyn i matek z dziećmi. Niektórym z nich odebrano dzieci, jednak podczas terapii w ośrodku starały się One o prawa do opieki nad nimi. I odzyskały je. Mają świadomość, że ich dzieci są już współuzależnione, mimo że są dopiero w wieku od 1,5 do 9 lat.

„Dom Monaru” umiejscowiony jest z dala od innych zabudowań, otoczony lasami i polami. Wokół cisza i spokój, a w środku – ludzie borykający się z różnymi problemami. Spotkaliśmy tam osoby w różnym wieku od 19 nawet do 59 lat, w tym 13-ro dzieci, które towarzyszyły swoim rodzicom podczas leczenia odwykowego. Ośrodek od lat prowadzony jest przez małżeństwo, **Państwo Bogusławę i Adama Bączkowskich**, którzy kiedyś także borykali się z uzależnieniem od narkotyków, a teraz na bazie swoich doświadczeń pomagają innym.

Proces leczenia w Monarze podzielony jest na trzy etapy:

I. Nowicjusz: polega na zaaklimatyzowaniu się w grupie, przyswojeniu zasad obowiązujących w domu i przepracowaniu trzech ważnych elementów: pracy, pokory i czystości.

II. Domownik: status domownika przyznawany jest podczas społeczności planowej po minimum dwóch miesiącach pobytu i otrzymaniu wcześniej

prawa do głosowania. Będąc domownikiem otrzymujemy pewne przywileje, takie jak: możliwość korzystania z telefonu stacjonarnego, możliwość odwiedzin czy też picia kawy sypanej (!). Jednakże status ten wiąże się ze znacznie większym zakresem obowiązków, takich jak: zawieranie kontraktów, obowiązek opieki nad nowicjuszami czy też otrzymanie jednej z pięciu funkcji w zarządzie – szefa kuchni, kierownika pracy, gospodarza domu, kierownika SOM-u (to Służba Ochrony Monaru złożona z wybranych pacjentów regularnie kontrolujących trzeźwość mieszkańców), bądź też prezesa społeczności.

III. Monarowiec: jest to ostatni etap leczenia, polegający na przygotowaniu pacjenta do opuszczenia ośrodka i podjęcia samodzielnego życia na zewnątrz. Na tym etapie pacjenci zaczynają pracować poza ośrodkiem oraz planują gdzie będą żyli i pracowali po jego opuszczeniu.

Po „Domu...” i okolicy oprowadziła nas **Magda** – Monarowiec na ostatnim etapie leczenia, która opowiedziała nam o specyfice i założeniach leczenia odwykowego. Terapia w Ośrodku trwa od 12 do 24 miesięcy, czas ten zależy od indywidualnych postępów w leczeniu. Codziennosc leczenia to praca, sumienne realizowanie powierzonych obowiązków oraz spotkania „Społeczności”. Terapia grupy społecznościowej opiera się w znacznym stopniu na udzielaniu sobie nawzajem informacji zwrotnych, które przyniosą głęboką, często bolesną refleksję i pozwalają uzależnionym eliminować w sobie złe cechy, nawyki, przyzwyczajenia oraz stereotypy myślenia o sobie.

Poznaaliśmy **Andrzeja Kaczkowskiego** – uzależnionego, którego narkotyki doprowadziły na wózek inwalidzki. Dziś pisze blog i książkę, ale nie dla zysku, tylko ku przestrodze, aby ludzie głęboko się zastanowili zanim sięgną po jakiegokolwiek narkotyki, czy inne używki. Rozmawialiśmy też z uzależnionymi dziewczynami, które trafiły do Nowolipska nieświadome, że są w ciąży. Tam miały możliwość urodzić i zająć się swoimi dziećmi – już na trzeźwo. Swoje historie opowiadali też alkoholicy, którzy pili bez umiaru, czy okazji, bo myśleli, że to pomoże im rozwiązać ich problem. Skutek u nich był jednak całkowicie odwrotny – spowodowało to na nich nowe problemy: rozpad rodziny, bankructwo, utratę zaufania rodziny i znajomych, utratę wiary w siebie, depresję i brak chęci do życia. Większość ludzi zamieszkujących dom ma na swoim koncie konflikty z prawem, próby samobójcze, leczenia w szpitalach psychiatrycznych, zaburzenia emocjonalne itd. Jednak w każdym z nich kryje się ogromna siła, chęć do życia i walki, którą powoli odnajdują w sobie dzięki wzajemnej pomocy i wsparciu terapeutów.

W ciągu dwudniowego pobytu mogliśmy chłonąć atmosferę terapii odwykowej poprzez wspólne uczestniczenie w codziennej aktywności. Zostałyśmy zakwaterowane w pokojach „Monarowców”, wspólnie jaliśmy i brałyśmy udział w tzw. integracji, czyli zajęciach rekreacyjnych, w których uczestniczą obowiązkowo wszyscy pensjonariusze. Z wielką ochotą rozegraliśmy wspólne mecze piłki siatkowej, bawiliśmy się z dziećmi i rozmawialiśmy z bardzo gościnnymi i otwartymi domownikami. W zamian zaprosiliśmy mieszkańców Domu na nasze dwupółgodzinne integracyjne warsztaty zajęciowe. Bazowały one na grach, zabawach oraz wprawkach teatralnych, które zagwarantowały nam możliwość bliższego poznania się i radosne spędzenie czasu.

Wieczorem wzięliśmy udział w imprezie urodzinowej domowników. Szczególnym zaskoczeniem był dla nas fakt, że po odśpiewaniu wiałotów, Solenizanci mieli możliwość wypowiedzenia trzech życzeń urodzinowych, które mogły dotyczyć całej społeczności. Życzenia były przeróżne. Jedni życzyli sobie, aby w tym dniu, ważnym dla nich, każdy mógł napić się kawy, ktoś inny poprosił o to, aby były lody dla dzieci za darmo, by ktoś komuś do snu czytał baśnie Andersena, o dzień bez wulgaryzmów, czy dłuższe spanie w niedzielę, a także, by Monarowcy zorganizowali kabaret. Po tych entuzjastycznie przyjętych życzeniach był czas na wypicie upragnionej kawy, zjedzenie urodzinowego ciasta i długie rozmowy z domownikami. Były bardzo osobiste i często wzruszające. Społeczność Monaru szczerze opowiadała nam swoje historie, kiedy i dlaczego sięgnęli po używki i jak dziś wygląda ich terapia.

Wracałyśmy pełne energii, doświadczeń, nowych znajomości i z silną motywacją do dalszego pogłębiania wiedzy o uzależnieniach i procesie terapeutycznym. I bardzo wdzięczne, że mieszkańcy Monaru w tak otwarty sposób przyjęli nas do swojego Domu.

W igrzyskach jak zawsze aktywnie uczestniczyli studenci-wolontariusze, m.in. z Fundacji Dr Clowna

Instytut Studiów Edukacyjnych

Radosne igrzyska po raz siedemnasty

We wtorek 20 maja 2014 roku, w przeddzień Juwenaliów, przemarszem barwnego korowodu spod Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niepełnosprawnych i Niedośłyszących, rozpoczęły się XVII Igrzyska Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Sport ku radości”. Na stadionie PWSZ, po uroczystym otwarciu igrzysk i zapaleniu znicza, rozegrano konkurencje lekkoatletyczne oraz mecze piłki nożnej i rzuty do kosza, natomiast w salach gimnastycznych PWSZ odbyły się konkursy tenisa stołowego i gimnastyczny, zaś na pływalni PWSZ konkurencje pływackie. Dzieci z Zespołu Szkół Specjalnych, Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niepełnosprawnych i Niedośłyszących, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Domu Pomocy Społecznej „Różany Pałac” w Krzyżanowicach oraz Ośrodka Dniennego Pobytu, Rehabilitacji i Edukacji Dzieci Niepełnosprawnych w Raciborzu przy Raciborskim Centrum Rehabilitacji ambitnie uczestniczyły w poszczególnych konkurencjach oraz w imprezach towarzyszących, takich jak zabawy plastyczne, pokaz pomocy przedmedycznej, gry i zabawy pod kierunkiem wolontariuszy z Fundacji Dr Clowna i inne. Gorące słowa wdzięczności do wszystkich, którzy zaangażowali się w organizację tej szlachetnej imprezy – studentów, wykładowców, wolontariuszy, wychowawców i opiekunów z poszczególnych instytucji uczestniczących w przedsięwzięciu – skierowali m.in. obecni wśród uczestników: Prezydent Raciborza Mirosław Lenk, wójt gminy Krzyżanowice Grzegorz Utracki, zastępca Prezydenta Raciborza **dr Ludmiła Nowacka**, wicestarosta **Andrzej Chroboczek** oraz gospodarz igrzysk, **JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepeławy**.

„Sport ku radości” to wspaniała wizytówka naszej uczelni, świadcząca o ogromnej wrażliwości członków społeczności PWSZ na potrzeby osób, które oczekują na wielorakie wsparcie.

Dziękujemy!

W igrzyskach biorą udział osoby należące do różnych kategorii wiekowych

Impreza posiada cenne walory integracyjne

Zwycięzcami byli wszyscy

Dawanie dzieciom radości

Instytut Techniki i Architektury

Prolog Juwenaliów w wykonaniu architektów

Przyszli architekci kształcący się Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu na kierunku **architektura i urbanistyka** jako pierwsi zainaugurowali tegoroczne Juwenalia, czyli święto żaków i całej wspólnoty akademickiej. Już od samego rana we wtorek 20.05.2014 r. grupki rysowników, studentów Instytutu Techniki i Architektury były obecne na raciborskim Rynku, by pod doświadczonego okiem swoich profesorów zgłębiać i utrwalać na papierze walory architektoniczne zabytkowego centrum miasta. Rysujący studenci spotkali się z życzliwością mieszkańców, a ich obecność wzbudziła niemałe zainteresowanie. Pomimo że kierunek studiów inżynierskich **architektura i urbanistyka** jest w raciborskiej uczelni od niedawna, bo od 2012 roku, to wydaje się, że młodzi architekci na stałe wpisali się już w ważne wydarzenia z życia kulturalnego i artystycznego miasta, biorąc czynny udział w letnich plenerach rysunkowych, pracach studialnych, warsztatach, wystawach i happeningach. O tym ostatnim można było się przekonać podczas kolejnego dnia Juwenaliów.

Foto: archiwum PWSZ w Raciborzu

Foto: G. Hlabrom-Rokosz

W ferworze działań twórczych

Sztuka i zabawa, czyli juwenaliowe przedpołudnie

Jednym ze stałych elementów raciborskiej tradycji juwenaliowej jest organizowana na Rynku impreza pod nazwą art happening. Studenci i wykładowcy różnych kierunków – zarówno edukacji artystycznej w zakresie sztuk plastycznych, jak i architektury, edukacji elementarnej i innych – podobnie jak w ubiegłych latach przygotowali, z myślą o mieszkańcach Raciborza, a szczególnie dzieciach i młodzieży, wiele atrakcji. Słoneczne przedpołudnie 21 maja 2014 roku, przepełnione radością, barwami i wesołym gwarem, było okazją do zaprezentowania mieszkańcom miasta i okolic społeczności studenckiej, która emanuje kolorytem młodości, nadziei, dobra. Widok przedszkolaków, starszych dzieci oraz dorosłych, bawiących się pod kierunkiem studentów, a wśród nich także wolontariuszy Fundacji Dr Clowna, budził pozytywne emocje i nie pozostawiał wątpliwości, że raciborska uczelnia, z jej kapitałem młodości i witalności, nie tylko na trwałe zapisała się w krajobraz miasta nad Odrą, ale jest niezbędna dla jego rozwoju.

Mali twórcy

Foto: S. Wyskiel FOTON

Na juwenaliową scenę wchodzi m.in. Mirosław Lenk, Prezydent Raciborza, Adama Hajduk, Starosta Raciborski, Ludmiła Nowacka, zastępca prezydenta Raciborza, prof. Michał Szepelawy, Rektor PWSZ, dr Teresa Jemczura i dr inż. Juliusz Kieś – prorektorzy PWSZ

Juwenalia czas zacząć

Jak każda tradycja, tegoroczne, obchodzone 21 maja, święto żaków rozpoczęło się oficjalnie o godz. 14.00 prze-marszem barwnego korowodu spod głównego gmachu uczelni na stadion PWSZ. Na czele juwenaliowego orszaku kroczyli, w towarzystwie studentek i studentów, **JM Rektor prof. Michał Szepelawy** oraz prorektorzy - **dr Teresa Jemczura** i **dr inż. Juliusz Kieś**. Na scenie usytuowanej na

JM Rektor prof. Michał Szepelawy otworzył Juwenalia 2014

Kilka ciepłych słów skierowała do bawiącej się młodzieży dr Ludmiła Nowacka, zastępca prezydenta Raciborza

stadionie Prezydent Raciborza **Mirosław Lenk** przekazał bawiącej się społeczności studenckiej symboliczny klucz do bram miasta, życząc miłego świętowania. Starosta Raciborski **Adam Hajduk** i **Zastępca Prezydenta Ludmiła Nowacka** skierowali do młodzieży ciepłe i pełne życzliwości słowa. **JM Rektor prof. Michał Szepelawy** wygłosił formułę otwierającą Juwenalia ... i zabawa mogła rozpocząć się na dobre.

Foto: G. Habrom-Rokosz

Za czym kolejka ta stoi?

Tak się bawili studenci... Impresja organizatorki

Martyna Anna Dziurska

Praca nad organizacją Juwenaliów nie jest łatwa. Wraz z Oliwią Jedynek zaczęłyśmy ją pół roku wcześniej. Wybór tematyki imprezy nie był prosty, ponieważ nie da się dogodzić każdemu. Postanowiłyśmy dlatego połączyć dobrą zabawę z odkrywaniem muzycznych uzdolnień studentów oraz promocją raciborskich kapel. Chciałyśmy w ten sposób promować młodych artystów, którym trudno przebić się na muzycznym rynku. Imprezę otworzył student **Kieca**, następnie na scenę wszedł zespół OSM, w składzie którego znajduje się student architektury **Adam Waleczek**, kolejni wykonawcy to: Agent Purple, TMK aka, Piekielny. O godzinie dziewiętnastej wkroczył na scenę zespół Majestic, który przybył do nas aż z Gdańska i zagrał muzykę, przy której zabawa nabrała rozpędu.

Oczywiście każde Juwenalia potrzebują głównej gwiazdy wieczoru. Do wyboru były następujące zespoły muzyczne: DonGóralesko, GOORAL, Mesajah. Każdy artysta reprezentuje inny typ muzyki. Rywalizacja była wyrównana do samego końca głosowania. Zwycięzcą został GOORAL, który reprezentuje muzykę etno-elektro. Dzięki niemu Juwenalia o godzinie dwudziestej nabrały zupełnie innego charakteru, tłumy studenckich powędrowały pod scenę, aby zacząć naprawdę dobrze się bawić. Przez półtorej godziny, bez żadnej przerwy, studenci śpiewali i skakali w rytm muzyki. Zmęczenie dawało się we znaki, jednak zabawa trwała nadal. Gdy koncert dobiegał końca, a główna gwiazda miała zejść ze sceny, studenci na to nie

pozwolili. GOORAL bisował dla raciborzan aż dwa razy. Po zakończeniu koncertu oficjalnie zamknęliśmy JUWENALLIA 2014, a tłum powędrował w stronę akademika i AfterDark'u - klubu, w którym odbywała się impreza taneczna z okazji studenckiego święta.

Podsumowując tegoroczne Juwenalia pod względem organizacyjnym, uważam, że zostały przeprowadzone dobrze, bez żadnych dużych problemów. Jako organizatorka jestem szczęśliwa, że mogłam uczestniczyć w tworzeniu tej imprezy i zdobywać doświadczenie w kwestii organizacyjnej takiego typu przedsięwzięcia, a jeszcze większą przyjemnością było wysłuchiwanie następnego dnia pozytywnych komentarzy, dotyczących całej imprezy.

Silni mężczyźni

Tak też się można bawić...

Dla zmęczonych oferta masażu

Foto: G. Habrom-Rokosz

Klimat nocnego koncertu

Foto: K. Czapliska FOTON

Rozmarzona Magda podczas wykładu w Muzeum Ziemi Głubczyckiej

Instytut Sztuki

Warsztaty fotograficzno-metodyczne w Głubczycach

dr Barbara Piechaczek

Nadrzędnym celem warsztatów, zorganizowanych dla studentów II roku edukacji artystycznej przez Instytut Sztuki przy współpracy z Powiatowym Muzeum Ziemi Głubczyckiej, było wykorzystanie zdobytej na zajęciach wiedzy teoretycznej w praktyce. Do jego osiągnięcia wybrano fotografię zabytku nieruchomego o dużej wartości historycznej. Tego typu materia jest bardzo trudna, gdyż obiekty takie są wymagające.

29.04.2014 r. do pobliskich Głubczyc zawiązała grupa roześmianych młodych ludzi z przewieszonymi przez szyję aparatami fotograficznymi w towarzystwie Pani **dr Gabrieli Habrom-Rokosz**. Przywitało ich pochmurne niebo, lecz istniejące światło dla celów fotografii było dobre. Jedyny lęk, jaki im towarzyszył, wynikał z prawdopodobieństwa opadów deszczu, który mógł pokrzyżować plany warsztatów. W pierwszej części dr Barbara Piechaczek, przy aromatycznej kawie, zapoznała młodzież z zarysem historycznym dziejów miasta oraz jego najciekawszych zabytków: ratusza z zachowanymi elementami średniowiecznymi, gotyckiego kościoła halowego z XIII w. z zabytkowymi witrażami, barokowego klasztoru oo. Franciszkanów, barokowej kolumny maryjnej. W drugiej właściwej części warsztatów studenci fotografowali wnętrza wspomnianych wyżej zabytków. Natomiast z tarasu wieży ratuszowej panoramę okolic miasta. Dużą uwagę skupili także na ciekawych detalach architektonicznych i elementach kutech. Z czasem poranne chmury rozplynęły się i można było udać się na sesję w okolicę murów obronnych, w sąsiedztwie których rozciąga się stary park z pięknymi fontannami. No i oczywiście chwila na wspólne pamiątkowe zdjęcie. Tym sposobem, w miłej atmosferze, udało się zweryfikować w praktyce zdobytą wiedzę z zakresu dziejów sztuki i fotografii. Zebrany podczas warsztatów materiał fotograficzny zostanie opracowany, po czym będzie mógł być wykorzystany do różnorodnych celów.

G. Habrom-Rokosz

Fotografowanie detalu

ŚWIATŁEM – BARWĄ – KRESKĄ...

dr Gabriela Habrom-Rokosz

... to projekt artystyczno-edukacyjny mojego autorstwa o charakterze proekologicznym, realizowany pilotażowo w latach 2012-2014 na terenie Arboretum Bramy Morawskiej z eksperymentalną grupą młodzieżową, rekrutującą się z grona uczniów raciborskich szkół średnich: Gimnazjum Nr 1 i Liceum Plastycznego ZSO Nr 1 oraz studentów PWSZ w Raciborzu.

Przy fachowej współpracy z **Elżbietą Skrzymowską**, pracownikiem naukowym Arboretum Bramy Morawskiej oraz **Romanem Szczasnym**, nauczycielem plastyki w raciborskim Gimnazjum nr 1 sukcesem zakończył się wstępny etap programu, w którym metodami aktywnymi uczono szacunku do przyrody, podnosząc tym samym świadomość proekologiczną. Uczestnicy wraz z opiekunami projektu każdą wolną chwilę spędzali w terenie na obserwacji przyrody, rejestrując swoje spostrzeżenia w sposób klasyczny z wykorzystaniem szkicowników, jak również utrwalając zauważone zjawiska przyrodnicze, barwę światła czy detale za pośrednictwem sprzętu fotograficznego (cyfrowego i klasycznego).

Zebrany materiał posłużył następnie jako źródło inspiracji do dalszych estetycznych poszukiwań i działań twórczych na zajęciach artystycznych w szkole. Podczas lekcji plastyki lub w ramach zajęć koła plastycznego uczniowie rozwijali i doskonalili swój warsztat plastyczny, stosując różnorodne techniki plastyczne, w tym również fotograficzne. Projekt pozwolił znacznie podnieść poziom zajęć artystycznych w szkole, jak również stał się doskonałą płaszczyzną współpracy pomiędzy dwoma szczeblami edukacji: szkolnictwem średnim i wyższym. Dla studentów kierunku *edukacja ar-*

tystyczna w zakresie sztuk plastycznych tego rodzaju doświadczenia okazały się bardzo dobrą szkołą praktycznego uczenia się i nauczania, co następnie przełożyło się na wysokie wyniki podczas realizacji praktyk pedagogicznych w szkołach i placówkach pozaszkolnych.

Racibórz zawsze słynął z tego, że był "zielonymi płucami" Śląska. Na miejskich autobusach widnieją napisy: "Racibórz przyjazny środowisku", więc tym bardziej nie mogę pogodzić się z obrazem dzieci przed monitorami komputerów, czy w ławkach szkolnych. Z tego też powodu wyszliśmy w plener, przemierzając ścieżki Arboretum Bramy Morawskiej o różnych porach dnia i roku, obserwując i uwieczniając "światło, barwy i kreski". Udało się nie tylko stworzyć setki pięknych prac, ale zmienić świadomość chociaż tej garstki młodych ludzi, którzy jako dorośli docenią środowisko, w którym mają szczęście żyć.

Jak wspomina **Alicja Świerczyńska**, studentka kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* - "Dzięki projektowi inaczej patrzę na świat, na światło każdego dnia. Na fotografii można pokazać wszystko co się chce, można pokazać zaśmiecony teren i jakoś przez to wpłynąć na świadomość ludzi, ale można też pokazać piękno natury."

Członkinie FOTONU

Foto: M. Sobczyk FOTON

Integracyjne spotkanie młodzieży w Łubowicach

Patrycja Katus, Michaela Lasak - II rok filologii germańskiej translatorskiej

10 kwietnia 2014 roku grupa studentów II roku filologii germańskiej wzięła udział w spotkaniu delegacji Szkół im. Eichendorffa województwa śląskiego i opolskiego. W Łubowicach gościli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów z Grzegorzowic, Krośnicy, Walców, Solarni, Komorna i Raciborza wraz ze swoimi nauczycielami.

Spotkanie odbyło się w Górnośląskim Centrum Kultury i Spotkań im. Eichendorffa. Przybyłych gości z Niemiec i Polski powitał **Paweł Ryborz**, który następnie omówił program spotkania. Później wystąpił Horst Jüngling – przewodniczący **Landesverband Thüringen**. Uwieńczeniem tego wystąpienia było wręczenie odznaczeń zasłużonym pedagogom – nauczycielom języka niemieckiego i działaczom na rzecz krzewienia wartości kulturowych. Odznaczenie otrzymała m.in. **prof. Joanna Rostropowicz**. Emisja filmu „Thüringen das grüne Herz Deutschlands in der Mitte von Deutschland” była kolejnym punktem spotkania. Film, przygotowany przez **Helmuta i Waltraud Bednarek**, nawiązywał do historii Thüringen (Turyngii) jak również ukazywał jego piękno. Po projekcji grupa studentów filologii germańskiej zaprezentowała przedstawienie pt. „Der Schuster und der Teufel” w formie teatru cieni, po którym nadszedł czas na poczęstunek. Następnie zaproszeni goście i pedagodzy udali się do osobnej sali, gdzie odbyli dyskusję na temat perspektyw nauczania języka niemieckiego w szkołach. Z kolei uczniowie wzięli udział w warsztatach teatralnych pt. „Bajki Eichendorffa – wspólnie tworzymy teatrzyk cieni”, poprowadzonych przez studentów i wykładowców PWSZ. Zwieńczeniem zajęć było przedstawienie efektów pracy uczniów także w formie teatralnej. Wyjazd był udany, wszystkie cele zostały zrealizowane, atmosfera była miła. Mamy nadzieję, że w przyszłości znów będziemy mogli uczestniczyć w podobnym spotkaniu.

Instytut Kultury Fizycznej

Masaże w Baborowie i nie tylko

mgr Marek Jendrysek

Dnia 31.05.2014 r. odbył się w Baborowie XXVIII BIEG BABOROWA. Zjechali się tam nasi studenci, by wspomóc wszystkich zawodników masażem sportowym. Co roku zwiększa się ilość startujących zawodników. Startują najmłodsi uczniowie z podstawówek, gimnazjów i szkół średnich. W głównym biegu na 1000 km startowali profesjonalni zawodnicy i zawodniczki. Był to przedostatni wyjazd studentów PWSZ, którzy po raz kolejny mogli sprawdzić swoje zdobyte umiejętności i predyspozycje do wyuczonego zawodu.

Kilka dni wcześniej, bo 25.05., studenci III roku odnowy biologicznej wspierali masażem ponad 300 zawodników w różnych kategoriach wiekowych, startujących w Rajdzie Nornic Walking o Puchar Starosty Prudnickiego. Dyrektor Rajdu, **Lesław Gapiński**, stwierdził: „Bardzo dziękuję studentom PWSZ z Raciborza za to, że po raz kolejny zawitali do nas, by uatrakcyjnić zawody wykonywaniem masażu sportowego. Wykonali dobrą robotę – jestem pod wrażeniem”. Natomiast **Irena Czuta-Pakosz**, wielokrotna mistrzyni świata w nordic walking, powiedziała: „Od pięciu lat na różnych zawodach mamy kontakt ze studentami raciborskiej PWSZ. Gdy przyjeżdżają na zawody i widzę ich czarne koszulki z logo uczelni, buzia mi się uśmiecha. Jestem pełna podziwu i szacunku dla nich. Ich praca jest ciężka i odpowiedzialna. Gratuluję i dziękuję zarówno im, jak i Dyrekcji Instytutu oraz oczywiście prowadzącemu przedmiot Panu Markowi za kawał dobrej roboty”.

Ostatni wyjazd studentów-masażystów w kończącym się roku akademickim nastąpił 7 czerwca. Celem było wspomaganie masażem uczestników Międzynarodowego Półmaratonu w Kietrze.

Foto: archiwum PWSZ w Raciborzu

Uczestnicy balu wraz z JM Rektorem PWSZ prof. Michałem Szepelawym i prof. Jerzym Pospiechem, Dyrektorem Instytutu Kultury Fizycznej

Instytut Kultury Fizycznej

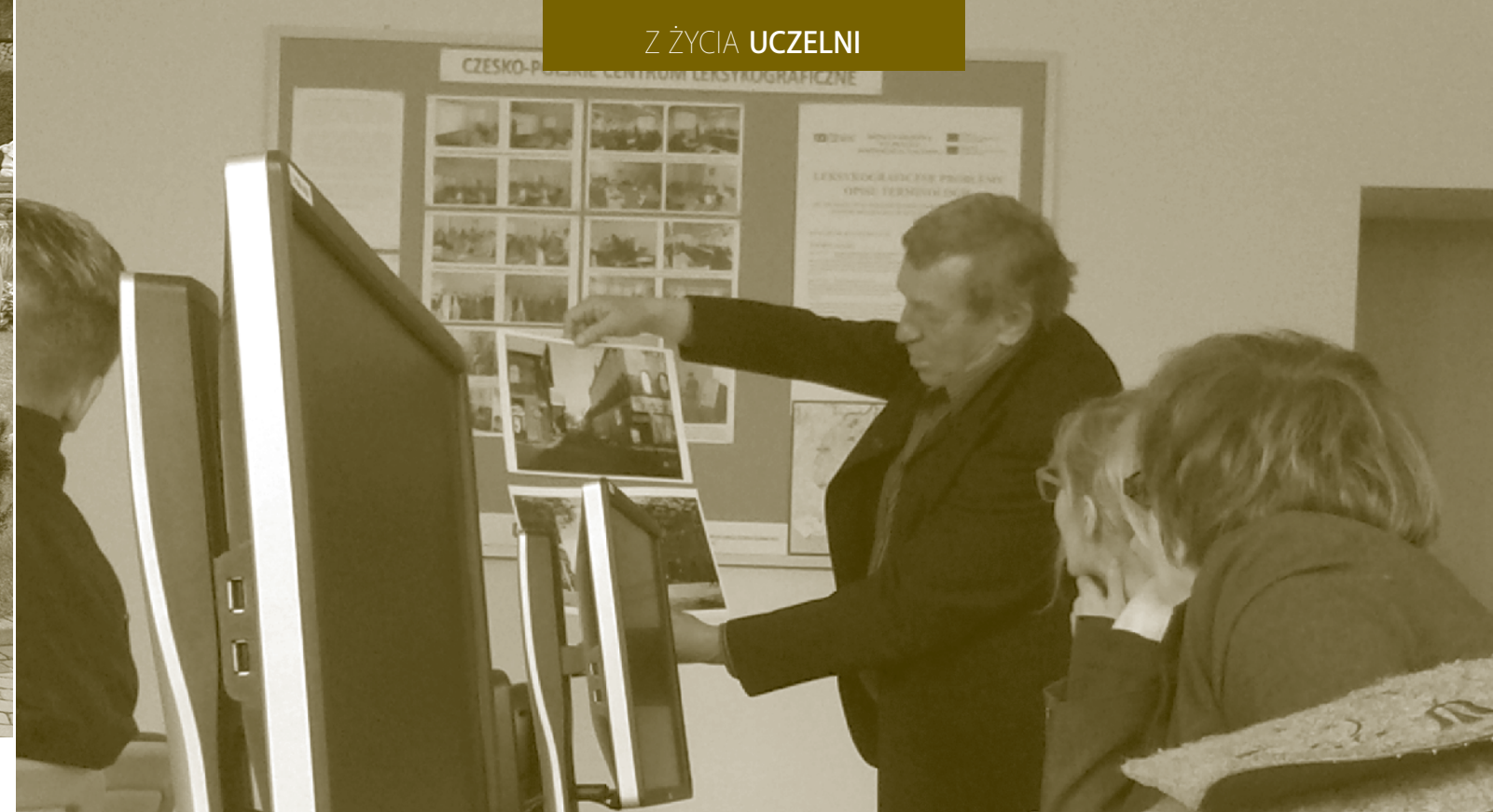
Pożegnalny bal

W końcu ubiegłego roku akademickiego ukształtowała się w Instytucie Kultury Fizycznej piękna tradycja organizowania pożegnalnego balu studentów trzeciego roku kierunku wychowanie fizyczne, kończących studia w raciborskiej uczelni. W tym roku, 27 maja, (niebawem) absolwenci kierunku wychowanie fizyczne spotkali się w restauracji Złota Iglica w Pogrzebieniu. W trakcie balu, w którym uczestniczyło osiemdziesiąt osób, JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepelawy oraz prof. Jerzy Pośpiech, Dyrektor Instytutu, wręczyli medale i dyplomy wyróżniającym się studentom-sportowcom. Zabawa, która przebiegała w miłej i serdecznej atmosferze, zostanie na pewno na długo zapamiętana przez tegorocznych absolwentów.

JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepelawy, wykładowca w Instytucie Kultury Fizycznej, skierował do studentów ciepłe słowa

Foto: Niezależny Portal Raciborski

Prezentacja

Instytut Neofilologii

Ostrawski fotograf gościł w raciborskiej uczelni

Piotr Jeziorski – I rok filologii słowiańskiej (profil czeski)

W poniedziałek 12 maja 2014 r. na zajęcia z kultury Czech na pierwszym roku filologii słowiańskiej zawitał czeski fotograf pochodzący z Ostrawy. Został zaproszony przez studentów bohemistyki i wykładowcę mgr Justynę Kościukiewicz. Spotkanie z tą ciekawą osobą było dla wszystkich znakomitą lekcją regionalistyki.

Tomasz Śladeczek (Tomáš Sládeček) przyszedł na świat 3 grudnia 1947 roku w Ostrawie-Witkowicach. Fotografować zaczął interesować się już jako dziecko. Pierwszy aparat fotograficzny kupił sobie mając jedenaście lat. Była to sowiecka „Smena”. Takie były początki. Fotografował dosłownie wszystko i wszystkich. Pewien starszy człowiek nauczył młodego Tomasza wywoływać zdjęcia w ciemni. Fotografia ogromnie go zafascynowała. W roku 1972 pan Tomasz zaczął wysyłać swoje zdjęcia do regionalnej gazety w Ostrawie, w której je publikowano. W mieście rodzinnym miała również miejsce Jego pierwsza wystawa, na ramach której swoje prace wystawiali profesjonalści, od których zaczął się uczyć i zgłębiać tajniki wiedzy fotograficznej. W następnych latach odbyło się jeszcze wiele wernisarzy.

Obecnie jest w pełni oddany fotografii, a tematyka której poświęca swe prace jest bardzo różnorodna - od przyrody aż po folklor i wszystko co jest z nim związane. Przed trzema laty miał swoją wystawę w Ostrawie-Witkowicach, a przed rokiem jego zdjęcia były wystawione aż w Sao Paulo w Brazylii. Nadal jego prace można podziwiać w czeskich gazetach regionalnych. Obecnie przygotowuje wystawę, którą będzie można zobaczyć już latem, a odbędzie się ona na Wsetinsku w Czechach. Marzy mu się także przedstawienie swoich fotografii w Polsce, na przykład w Raciborzu.

Pan Tomasz bardzo ciekawie opowiadał studentom o Lašsku – regionie Moraw rozciągającym się po obu brzegach rzeki Ostrawicy, która wpływa w Ostrawie do Odry. Jest to teren leżący pomiędzy Ostrawą, Fridkiem-Mistkiem, Fridlandem nad Ostrawicą, Frenszatem pod Radhosztem, Nowym Jiczinem i Koprzywnicą. Laško słynie przede wszystkim z bogatego folkloru. Geograficznym centrum Laška są Hukwaldy. To wioska, w której znajdują się malownicze ruiny trzynastowiecznego zamku. Odbywa się tam słynny w całych Czechach międzynarodowy festiwal muzyczny – „Janaczkowy Hukwaldy”. Pan Tomasz najchętniej fotografuje cały ten region podczas wędrowek rowerowych. W 2013 roku pokonał na swoim dwuśladzie ponad siedem tysięcy kilometrów.

Jest także miłośnikiem morawsko-śląskich Beskidów, pasma górskiego, które jest bardzo dobrze widoczne z Raciborza, gdy spojrzymy na południe w kierunku Ostrawy. Na Łysą Górę (1324 m.n.p.m.), najwyższy szczyt tego pasma, pan Tomasz wchodził już ponad trzysta pięćdziesiąt razy. Robi to dla relaksu, ciekawych zdjęć i niezapomnianych, przepięknych widoków, które czekają na niego na szczycie!

Pan Tomasz Śladeczek pozdrawia serdecznie całą naszą raciborską uczelnię, w której, jak podkreśla, czuł się bardzo dobrze.

Wernisaż Tomasza Śladeczka

Tomasz Sadeczek

Foto: archiwum PWSZ w Raciborzu

Od lewej: dr Dariusz Chojecki, mgr Paweł Nowecka, dr Teresa Jemczura, Prorektor PWSZ, mgr Zenona Mrozek, Dyrektor Biblioteki PWSZ

Biblioteka PWSZ

Obchody Tygodnia Bibliotek

Tegoroczny Tydzień Bibliotek Biblioteka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu rozpoczęła od spotkania autorskiego z **dr Dariuszem Chojeckim**, podczas którego autor książki *Moneta na ziemi raciborskiej* zaprezentował licznie zgromadzonym gościom swoją najnowszą publikację. Dariusz Chojecki, wykładowca naszej uczelni, po. Dyrektora Instytutu Studiów Społecznych, zawodowo interesuje się historią starożytną, a szczególnie niezwykle frapującym zagadnieniem recepcji antyku na terenie Śląska. Wieloletnie zainteresowanie numizmatyką zaowocowało publikacją naukową, klasyfikującą dokonane na terenie raciborszczyzny odkrycia. Autor, sięgając zarówno do archiwalnych źródeł niemieckich, jak i najnowszych, pokazuje skalę odkryć starożytnych monet, zwraca jednocześnie uwagę na problem kradzieży cennych obiektów. Podpowiada, co zrobić w przypadku odnalezienia antycznych numizmatów i wspomina historie najciekawszych znalezisk. W spotkaniu uczestniczyli m.in. badacz historii lokalnej **Paweł Nowecka**, **Adam Knura** z raciborskiego Muzeum, pracownicy i władze PWSZ, studenci oraz pracownicy Biblioteki PWSZ oraz Biblioteki Pedagogicznej.

Realizując hasło tegorocznych obchodów „**Czytanie łączy pokolenia**”, biblioteka przygotowała również niespodziankę dla najmłodszych czytelników. Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 13 w Raciborzu, wraz z opiekunkami - **Janiną Kalwą** i **Justyną Kołodziej**, uczestniczyli w akcji głośnego czytania. Bohaterem literackiego spotkania był tym razem... niedźwiedź, ale niedźwiedź zupełnie niezwykły. Mowa o misiu Wojtku, żołnierzu Armii Andersa, który swoją wojenną służbę zakończył w stopniu kaprała. Ta arcyciekawa historia wydarzyła się naprawdę. Znalezione przez żołnierzy 22 Korpusu Zaopatrywania Artylerii w Iranie, Wojtek dorastał w żołnierskim obozie. Był niezwykle przyjaźliwy i pomocny. Brał udział w zdobywaniu Monte Cassino, przenosił ciężkie skrzynie z amunicją, pomagał w transporcie. Przebył wraz z żołnierzami cały szlak bojowy, od Iranu, poprzez Egipt i Włochy, aż do demobilizacji w Szkocji, gdzie

pozostał do końca swojego życia. Uczniowie, przywitani przez Dyrektora Biblioteki PWSZ **mgr Zenonę Mrozek** oraz studentki ze Studenckiego Koła Naukowego Psychologii i Studenckiego Koła Pedagogiki Empirycznej PWSZ, odśpiewali na początek harcerską piosenkę misia. Dzięki prezentacji oraz wyświetlanym fragmentom filmu *Wojtek - niedźwiedź, który poszedł na wojnę* dzieci zapoznały się z przygodami bohaterskiego niedźwiedzia syryjskiego, opowiedzianymi przez ostatnich żyjących świadków tamtych wydarzeń. Z pomocą mapy śledziły szlak bojowy armii i słuchały fragmentów książki Łukasza Wierzbickiego *Dziadek i niedźwiadek*. Uczniowie samodzielnie wykonali misia techniką origami i mieli okazję przymierzyć oryginalny hełm z czasów II wojny światowej.

Foto: archiwum PWSZ w Raciborzu

Z okazji obchodów Tygodnia Bibliotek przygotowano również niespodziankę dla czytelników IBUK Libra, czyli czytelni elektronicznych książek, do których dostęp zapewnia Biblioteka. Najaktywniejsi czytelnicy książki on-line otrzymali nagrody niespodzianki, ufundowane przez tę internetową bibliotekę.

Oprócz tego czytelnicy, przynosząc do Biblioteki w dniach 8–30 maja 2014 r. karmę dla zwierząt lub książeczki dla dzieci, mogli anulować zaległości wynikające z nieterminowego zwrotu książek. Pozyskana w ramach akcji karma została przekazana do raciborskiego schroniska dla zwierząt. Natomiast książeczki otrzymał Oddział Pediatriczny Szpitala Rejonowego w Raciborzu.

Wykład dr. Dariusza Chojecyego

Foto: archiwum PWSZ w Raciborzu

Historia kaprala Wojtka bardzo zainteresowała uczniów

Mgr Dorota Rzeszowska przybliżyła losy dzielnego misia

Foto: G. Habrom-Rokosz

Studium Języków Obcych Lingwistyczne zabawy z tekstami piosenek

Marzenia o słonecznej Jamajce

mgr Joanna Marchwiak

Słońce, laba, słodkie lenistwo, wakacje. Nareszcie! Nadchodzi długo wyczekiwana przez wszystkich pora roku – lato. Kochamy je chyba wszyscy, zarówno ci, którzy pracują przez okrągły rok, jak i ci, którzy mogą korzystać z jego uroków przez całe dwa albo i trzy miesiące. Wybrańcy to uczniowie, studenci, nauczyciele i wykładowcy. Szczęściarze.

Lato to okres wzmoczonej turystyki, zabaw i koncertów na świeżym powietrzu, a co za tym idzie - letnich przebojów. Napisano ich mnóstwo i nie sposób ich wszystkich zliczyć. Część z nich to typowe hity jednego sezonu, inne powracają co rok, w niezmiennionej formie, jeszcze inne w nowych aranżacjach jako coraz popularniejsze covery. Znają je całe pokolenia. Wystarczy usłyszeć pierwsze takt i już potrafimy zanucić. Nieważne jaką muzykę lubimy - rock, metal, jazz, rap czy disco, one po prostu są, żyją swoim życiem. Rozpoznawalne przez wszystkich, nieśmiertelne. Takim właśnie evergreenem jest 'Sun of Jamaica'. Utwór niemieckiego zespołu **Goombay Dance Band**, powstałego w latach siedemdziesiątych. Nazwa grupy pochodzi od zatoczki na karaibskiej wyspie Saint Lucia. Wakacyjna piosenka o marzeniach, zainspirowanych filmem z Marlonem Brando, o miłości na pięknej piaszczystej wyspie z palmami.

Sun of Jamaica by Goombay Dance Band
Long time ago, when I was a young boy
I saw that movie "Mutiny on the Bounty"
Starring my idol, Marlon Brando
And I felt a yearning for that great adventure
So many nights I woke up out of a dream
A dream of blue seas, white sands,
Paradise birds, butterflies and beautiful warm-hearted girls

Sun of Jamaica, the dreams of Malaika
Our love is my sweet memory

Sun of Jamaica, Blue Lady Malaika
Some day I'll return, wait and see
Walk in the sand and I'm happy with you
We shall be loving and true
Oh I sure love Malaika
With all of my heart
I will always be faithful and true, yeah true

But now as I grew older
This burning desire became so strong

That I bought me a ticket to fly over there
And then I found you
And we found an eternal love right from the beginning
Stars falling down from the sleepy lagoon
Palms swaying under the moon
We were swimming out into the calm, crystal sea
In that fateful night I thought to myself
I'll do everything I can, save every dime
And one day I'll return, come back home to you
And then I'll stay forever, forever

Sun of Jamaica, the dreams of Malaika
Our love is my sweet memory

Sun of Jamaica, Blue Lady Malaika...

- Yearning - tęsknota
- Starring - tu: w roli głównej
- Eternal love - wieczna miłość
- Dime - dziesięciocentówka
- Butterflies - motyle
- Movie - film
- Paradise - raj
- Palms swaying - kołyszące się palmy

- **Past Simple** – czas przeszły tzw. prosty, opisuje wydarzenia, które już się odbyły. Zdanie oznajmujące:

Podmiot + II forma czasownika (jeżeli czasownik jest regularny to dodajemy końcówkę '-d' lub '-ed', jeżeli nieregularny, to szukamy tabeli w słowniku)

Np. walk - walked/ cook - cooked/ see - saw / feel -felt/
I saw that movie - Widziałem ten film.
I felt a yearning - Poczulem tęsknotę.
We found an eternal love – Znaleźliśmy wieczną miłość.

- **Future Simple** – czas przyszły tzw. prosty, opisuje wydarzenia, które dopiero się odbędą.

Zdanie oznajmujące:

Podmiot + will + czasownik w formie podstawowej

Np. I will be faithful - będę wierny

Możemy połączyć podmiot z 'will' i powstanie skrót czyli: **I will = I'll**

- I'll return -wrócę
- I'll stay - zostanę
- I'll do everything I can - zrobię wszystko co będę mógł

Na zakończenie roku akademickiego życzę wszystkim Czytelnikom „Eunomii” udanych, słonecznych, „jamajskich” wakacji.

Śląski Berlin

dr Joanna Kapica-Curzytek

Berlin zwykle zwiedza się klasyczną metodą turystyczną: ogląda się najsłynniejsze zabytki, wjeżdża na wieżę telewizyjną, by spojrzeć na miasto z góry. Jeśli starczy czasu, zwiedza się jakieś muzea i (w sezonie letnim) zalicza się rejs wycieczkowym statkiem po Sprewie. Można też inaczej. Roswitha Schieb proponuje nam spacerować po Berlinie śladami niemieckojęzycznych Ślązaków. Okazuje się, że niemiecka stolica jest dużo bardziej śląska w swoim charakterze niż na ogół sądzimy.

Książka pt. *„Jeder zweite Berliner. Schlesische Spuren an der Spree”* [Co drugi Berlińczyk. Śląskie ślady nad Sprewą] ma formę przewodnika po mieście, ale w istocie składa się z wielowątkowych, esejujących opowieści o przeszłości miasta i kształtujących ją ówczesnie ludziach: niemieckich architektach, artystach, literatach, przemysłowcach. Łączy ich to, że ich miejscem urodzenia był Dolny lub Górny Śląsk. Tytuł nawiązuje do popularnego w latach międzywojennych powiedzenia, że *„co drugi Berlińczyk jest Ślązakiem”*. Okres między końcem XVIII wieku a pierwszą połową XX wieku to czas, gdy z naszego regionu emigrowało do stolicy Brandenburgii szczególnie wiele osób. Niektórzy przyjeżdżali tylko na parę lat, inni – zostawali tu do końca życia.

Autorka podzieliła książkę na trzy trasy spacerowe, pierwsza rozpoczyna się pod Bramą Brandenburską i jest związana ze ścisłym centrum Berlina, druga – opisuje zachodnią część miasta (okolice na wschód od Dworca Głównego), natomiast trzeci szlak prowadzi do dzielnicy Kreuzberg, w której mieści się Schlesisches Tor (Brama Śląska). W labiryncie ulic, budynków, zabytków Roswitha Schieb odkrywa przed nami fascynujące więzi, jakie łączą Berlin ze śląską prowincją. Zaskakują już pierwsze strony lektury książki: twórcą symbolu miasta, dobrze znanej na całym świecie berlińskiej Bramy Brandenburskiej, perły wczesnego klasycyzmu, jest urodzony w Kamiennej Górze architekt Carl G. Langhans. Miał on poza tym znaczący wkład w architekturę Berlina, wnosząc doń otwartość i pluralizm stylistyczny, co do dziś możemy podziwiać w mieście.

W książce znajdziemy sylwetki licznych zasłużonych dla Berlina śląskich osobistości. Do grona tych najsłynniejszych, którym autorka poświęca najwięcej miejsca należą dramaturgowie: Gerhard Hauptmann i Gustav Freytag, malarz Adolph Menzel oraz polityk Paul Löbe. Wspomniane są też nazwiska osób związanych z Raciborzem. Poeta Joseph von Eichendorff w 1815 roku poszukiwał w Berlinie posady, ale nie czuł się tam zbyt dobrze, co poświadcza cytowany przez autorkę jego list do przyjaciela. August Scholtis, urodzony w (czeskiej obecnie) miejscowości Bolatice (nieдалеко Opawy), po śmierci Karla von Lichnowsky'ego, którego był sekretarzem, wyjechał do Berlina, gdzie poświęcił się pracy literackiej. Autorka wymienia także urodzonego w Raciborzu lekarza Ludwiga Traube, który w Berlinie współtworzył zręby nowej wtedy dziedziny medycyny: patologii doświadczalnej. Dużym zaskoczeniem jest także pojawienie się na kartach książki postaci raciborskiego sowizdrzała Krzysztofka (Hugo Christoph), a to w kontekście kształtującego się od połowy XIX wieku specyficznego klimatu berlińskich kabaretów i miejsc rozrywki. R. Schieb zwraca uwagę, że berliński humor kształtował się w dużej mierze właśnie na humorze śląskim, którego najbardziej typowymi przykładami, zdaniem autorki, są psikusy Krzysztofka oraz dowcipy o Antku i Francku.

W książce pojawia się także wzmianka o Raciborzu jako tym mieście, które na początku XX wieku eksportowało do Berlina największą tytoniu do zucia, pochodzącego zapewne z mieszczącej się niegdyś w naszym mieście fabryki Domsa. Tytoni hodowano nieдалеко Raciborza. Szczególnie wielu plantatorów było w okolicach Lubomi. Uprawiano tam kilka gatunków tytoniu, z których jeden nosił nawet nazwę „lubomka”. Raciborskim śladem w stolicy nad Sprewą jest także ulica Ratiborstrasse, usytuowana w dzielnicy Friedrichshain Kreuzberg.

Trzeba podkreślić, że autorka włożyła mnóstwo pracy w to, by odszukać i złożyć w jedną całość wiele różnych wątków i szczegółów z berlińskiej przeszłości. Książka jest pełna interesujących szczegółów dotyczących różnych dziedzin: architektury, sztuki, literatury, historii rozwoju przemysłu. Słowem – jest to prawdziwa kopalnia wiedzy o Berlinie i tworzących jego fenomen ludziach. Ich sylwetki są wnikliwie przedstawione, portrety literatów tworzących w Berlinie uzupełnione są licznymi cytacjami z ich twórczości. Treść książki wieńczy nader bogata bibliografia, encyklopedyczne notki o wiodących postaciach opisanych w książce, spis berlińskich ulic, które wzięły swoje nazwy od śląskich miejscowości (jest m.in. ulica Gliwicka, Katowicka, Rybnicka, Hulczyńska, Opawska) oraz indeks ulic nazwanych imieniem słynnych Ślązaków (Joseph von Eichendorff ma w Berlinie dwie ulice). Lekturę książki w znacznym stopniu ułatwia alfabetyczne zestawienie osób i miejsc, a także spis niemieckich nazw miejscowości wraz z ich polskimi odpowiednikami. Interpunkcja wszystkich nazw podanych po polsku jest bezbłędna, co nigdy nie jest regułą w edycjach obcojęzycznych.

Dla urodzonej w 1962 roku autorki, o której w krótkiej notce biograficznej widnieje informacja, że jest córką *„wypędzonych ze Śląska Niemców”* (s. 384), ważniejsze jest skupienie się na dziedzictwie sztuki i kultury materialnej Berlina, aniżeli wzbudzanie narodowościowych resentymentów w populistycznym stylu. Choć są w jej książce i takie sformułowania, nad którymi moglibyśmy dyskutować. Roswitha Schieb wspomina o protestach śląskich robotników przeciwko *„antykatolickim działaniom Bismarcka”* (s. 120), jednak we współczesnej Polsce Bismarckowski Kulturkampf kojarzony jest w zbiorowej pamięci raczej jako proces skierowany przeciwko żywiłowi polskiemu na Śląsku.

Książka kończy na roku 1945, gdy Dolny i Górny Śląsk zostały ponownie częścią Polski. Z tekstu autorki można odnieść wrażenie, że przybyła ze wschodu ludność osiedlająca się na tych ziemiach po wyjeździe Niemców nie zastała tu po drugiej wojnie światowej nikogo. Roswitha Schieb zdaje się nie zauważać rodowitych, identyfikujących się z Polską Ślązaków, którzy pozostali u siebie. Píše, że *„od tej pory musi upłynąć trochę czasu, zanim [u przybyszów ze wschodu] rozwinie się polsko-śląska tożsamość, przeżywająca regres za niemieckich czasów”* (s. 305). To tylko po części prawda, bowiem przecież szeroko rozumiana polska tożsamość na Śląsku – u tych, którzy od stuleci zamieszkują swoje ziemie – ma się bardzo dobrze, i to od setek lat.

Lektura książki sprawia, że nawet ci, którzy dobrze znają Berlin, mogą w nim odkryć wiele nieznanego, jakże ciekawych szczegółów, związanych z naszym regionem. Warto się przekonać, jak wiele berlińskich śladów i tropów prowadzi na Śląsk.

Roswitha Schieb – Jeder zweite Berliner. Schlesische Spuren an der Spree, Deutsches Kulturforum östliches Europa e. V. 2012, ss. 388.

Cytaty w tłumaczeniu własnym autorki recenzji.

Nowości biblioteczne

Oto kolejny zestaw publikacji, które zasiliły nasz uczelniany księgozbiór.

Dziękujemy Pani Dyktor i pracownikom Biblioteki PWSZ.

Redakcja

- Borzucka-Sitkiewicz K., Kowalczyńska-Grabowska K. (red.) (2013). Profilaktyka wybranych problemów zdrowotnych (w wymiarze edukacyjnym). Katowice: Wydaw. Uniwersytetu Śląskiego.
- Dix P. (2014). Jak oceniać postępy uczniów: wskazówki dla nauczycieli. Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- Dryden G., Vos J. (2003). Rewolucja w uczeniu się. Poznań: Wydaw. Zys i ska.
- Gmurzyńska E., Morek R. (red.) (2014). Mediacje: teoria i praktyka. Kraków; Warszawa: Wolters Kluwer Polska.
- Hardy G. (2012). Podręcznik projektantów logo: Smashing Magazine. Gliwice: Wydaw. Helion.
- Huciński T. (2012). Psychospołeczne uwarunkowania optymalnej gotowości sportowej w olimpiadzie. Tczew; Warszawa: Wyższa Szkoła Trenerów Sportu.
- Koszel B. (2013). Nierówne partnerstwo?: Niemcy i Francja w Unii Europejskiej (1993-2013). Piła: Wydaw. PWSZ im. Stanisława Staszica.
- Leblanc Y. (2012). Rysunek perspektywiczny. Warszawa: Wydaw. Arkady.
- Miśniakiewicz E., Skowroński W. (2013). Rysunek techniczny budowlany. Warszawa: Wydaw. Arkady.
- Mudrecka I., Snopek M. (red.) (2013). Resocjalizacja instytucjonalna – bariery i możliwości. Opole: Wydaw. Uniwersytetu Opolskiego.
- Naprawa R., Tanajewska A., Kołodziejska D. (2012). Ja też to potrafię: program zajęć kompensacyjno-korekcyjnych dla uczniów edukacji wczesnoszkolnej. Gdańsk: Wydaw. Harmonia.
- Nicieja S.S. (2010). Ogród snu i pamięci: dzieje Cmentarza Łyczakowskiego we Lwowie oraz ludzi tam spoczywających w latach 1786-2010. Opole: Wydaw. MS.
- Niezabitowska E., Maśła D. (red.) (2007). Oceny jakości środowiska zbudowanego i ich znaczenie dla rozwoju koncepcji budynku zrównoważonego. Gliwice: Wydaw. Politechniki Śląskiej.
- Pacukiewicz J. (2013). Poezja wiktoriańska a wielki kryzys. Kraków: Wydaw. Universitas.
- Paluchowski W.C. [et.al] (2014). Czy praca szkodzi?: wyniki badań nad kwestionariuszem nadmiernego obciążenia się pracą. Warszawa: Wydaw. Naukowe Scholar.
- Radzikowski M. (2013). Państwo socjalne: przyczyny i skutki. Warszawa: Wydaw. Naukowe Sempser.
- Rettelbusch E. (2013). Podręcznik stylów: ornamentyka, meble, architektura wnętrz od najdawniejszych czasów do secesji. Warszawa: Wydaw. Arkady.
- Rogers B. (2014). Jak radzić sobie ze stresem: wskazówki dla nauczycieli. Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- Sharkley B.J., Gaskill S. (2013). Fizjologia sportu dla trenerów. Warszawa: Centralny Ośrodek Sportu.
- Simmons D. (2014). Trupia otucha. Warszawa: Wydaw. Mag.
- Słomski P., Słomski P. (2009). Podręczny słownik medyczny angielsko-polski i polsko-angielski. Warszawa: Wydaw. Lekarskie PZWL.
- Smith D. (2014). Skazani: ostatnie dni rosyjskiej arystokracji. Kraków: Wydaw. Literackie.
- Snopek M. (red.) (2012). Izolacja penitencjarna z perspektywy pejoratywnej i melioratywnej. Toruń: Wydaw. Adam Marszałek.
- Sowińska H. (red.) (2013). Dziecko w szkolnej rzeczywistości: założony a rzeczywisty obraz w edukacji elementarnej. Poznań: Wydaw. Uniwersytetu Adama Mickiewicza.
- Stachura E. (2013). Środowisko mieszkaniowe w Polsce: ocena, oczekiwania, aspiracje. Kraków: Wydaw. Politechnika Krakowska.
- Tokraski R. (2014). Światy za słowami: wykłady z semantyki leksykalnej. Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
- Tołłoczko J. (2013). Twoja biżuteria: piękna biżuteria, oryginalne wzornictwo, krok po kroku. Warszawa: Buchmann – Grupa Wydawnicza Foksal.
- Wawryniuk A. (red.) (2013). Od Wzgórz Golan przez Afganistan do Chełma. Chełm: Wydaw. PWSZ.
- Wilk M. (2014). Diagnoza w socjoterapii: ujęcie psychodynamiczne. Sopot: GWP.
- Wyczesany J. (red.) (2014). Dydaktyka specjalna. Gdańsk: Wydaw. Harmonia.

Foto: G. Habrom-Rokosz

Dyrektor RCK mgr Janina Wystub z uczestnikami projektu

Prezentacja

FOTO: Sabina Wyskiel FOTON

Prof. Gabriela Kapica i prof. Marian Kapica wśród uczestników projektu

Dr Ludmiła Nowacka z autorką projektu – dr Gabriellą Habrom-Rokosz

ART HAPPENING

21.05.2014

Sztuka i zabawa

Sztuka niesie radość

Szczudlarze

Foto: G. Habrom-Rokosz

Dostojny kościół św. Jakuba – tło działań współczesnych twórców